

OCTOGON

A R C H I T E C T U R E & D E S I G N

A **KULTÚRA** FŐVÁROSAI

A DUNÁNÁL – **FOLYÓ** ÜGYEK ÉS VÍZIÓK

GRESHAM PALOTA

DEÁK PALOTA

INTERJÚ: **VÁNCZA LÁSZLÓ**

SKANDINÁV DESIGN

MELLÉKLET –

MŰVÉSZETEK

PALOTÁJA

Építész: MIKÓ LÁSZLÓ, SZÁNTÓ TIBOR
SZÁNTÓ & MIKÓ ÉPÍTÉSZEK TERVEZŐIRODÁJA KFT.
Szöveg: VUKOSZÁVLYEV ZORÁN
Fotó: SZENTIVÁNI JÁNOS

Átrium-tér

Szegedi Tudományegyetem Tanulmányi és Információs Központja

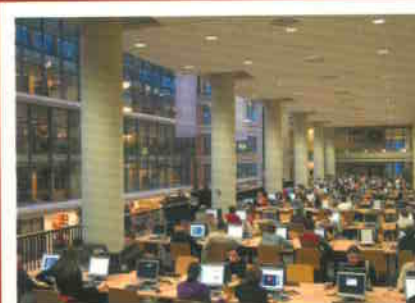
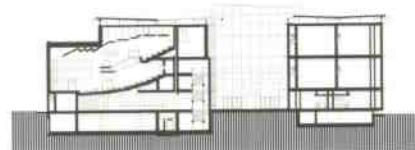
KÖZEL HÁROM ÉVES ÉPÍTKEZÉS UTÁN EGY ÚJ, SZEGEDEN SZOKATLAN TÉRMINŐSÉGŰ ÉPÜLETTEL GAZDAGODOTT KARÁCSONY HAVÁBAN DÉLVIDÉK TUDOMÁNYOS KÖZPONTJA.

Az egykori József Attila Tudományegyetem híres Ady téri atlétikai pályája nemzedékeken át a sportélet központja volt. A gyakorlóiskola és gimnázium diákjai, valamint az egyetem hallgatói magányosan futották köreiket a Cooper-teszt percmegszorításaiban, vagy épp a villanyfényes focimeccseken erősödtek mind testben, mind lélekben a baráti társaságok. A fizikai épülés nyitott tereit a szellemi gazdagodás épített kubusai foglalják ma már el.

A 2001-ben örömteli lelkesedéssel induló pályázat Szeged város egyetemének tanulmányi és információs központjának létrehozását célozta meg. A város több pontján elszórta működő karok központi könyvtár épületét nem a belváros reprezentatív terén található rektori

épület mellett kívánták létrehozni, hanem a helyszükségleti igényeket és a decentralizálás szándékát figyelembe véve a kiskörút külső szegmensén. A Bölcsészettudományi Kar épülettömbjének szomszédságában elterülő sportpályák jó „terepet” biztosítottak az elképzeléseknek, így a pályázat már magában hordozta egy új téri szituáció lehetőségét. A pályázaton nyertes Mikó László és Szántó Tibor tervei alapján a központ kiépült, és a hallgatók lassacskán ténylegesen birtokukba vették az együttest.

A sűrű városi szövetben könnyed, levegős elrendezésben foglal helyet a központ. A szabadon álló beépítés, a körülölelő rendezett utca-tereszdedések, a szomszédos egyetemi épület irányába fennhagyott közpark rangos feltárulást ad az épület-együttesnek. A belváros felé forduló főbejárat „oszlopos tornáca” kimért eleganciájú, a téralakítás az egyetemi élethez kapcsolódó nyüzsgést jól kezeli. A tervezők azon szándéka, hogy a különböző főfunkciók már a belépéskor jól elkülöníthetőek legyenek a használók számára, két határozott tömbbe tagolta a

szolgáltatásokat: a beépítés utcavonalhoz rendeződő, zártabb téglakubusa a konferenciatermeket, irodazónát és könyvtárakat rejt; a parkos rész irányába állított nyitottabb üvegfasz pedig a könyvtár szabadpolcos olvasótereinek ad helyet. A két azonos magasságú tömböt levegősen szerkesztett, üvegfedésű átrium köti össze, mintegy a fő közlekedési tengelyt kiemelve.

A tömör épülettest belső oldalfala a szomszédos Bölcsészettudományi Kar épületdiszpozíciójához rendeződve, alaprajzában rézsúsan metszett, így az átrium a belépéstől kezdve folyamatosan szűkül. A téglaburkolatú, statikus épülettömeg bővülése első látásra érthetetlen: ilyen léptékben, egyetlen gesztusként, kicsit önmagáért való. A szerkesztés sem építészeten szabályos: nem illenek a zárt téglahasábból, saját anyagából kihajtani a falat — az irányultságot egyszerűbb esetben anyagváltással, rafináltabb módon, kifinomult tektonikával „szokták” megoldani. Persze mindez a használók számára nem lényeges, s az átrium harmadában-felében e térszűkülés jól adja a könyvtári ellenőrzési pont helyét is. A két kubus összekötő emeletenkénti hidak és a lift erőteljes, vertikális teste jó határvonal-megjelölés.

A zárt kubusú épülettest elején helyezkedik el a konferenciaközpont — az együttes további részeinek zavarása nélkül, külön is használható e funkció. (A konferenciaközpont programja már jóval a pályázat után csúszott be a tervezési programba.) Az emeleteken megnyíló 750 fős konferenciaterem, a három, egyenként 180 fős szemináriumterem és a négy tolmácsfülke, a város vágyott rangjához képest, kissé szűkösnek hat. Az íves szerkesztés, mely a külsőben bástyaszerűen hangsúlyozott, nem ad lehetőséget gazdag mobilitásra a belsőben.

Az átrium gazdag képi világa igazán nagyvonalú Szeged térképzési szokásainak ismeretében. A köztér igényű komponálás előre vetíti kortárs performanszok és kiállítás megnyitások jó hangulatát. Az enteriőr-homlokzatok nagyobb megnyitásaival galériásan tagolt teret alkottak az építészek, ahol a számítógép terminálok bitvilága jól kommunikál a szemközti tömbben sorakozó könyvek látványával. A téglatömb az átrium felé fehérre vakolt terekkel-felületekkel nyílik meg. A könyvtártömb üveghomlokzata pedig a belsőben is megjelenik — a játékos osztásrend építészeti már meghaladott gesztus, azonban az övparkányok mögé rejtett

külső árnyékolók igazán mai megoldások. Sajnálatos, hogy a szitázott üveg-felületek, melyek betűk művészi pixelésített nyomatai, kevés számban és a földemekhez szorítottan jelennek meg: a mai kor információs adatkorszakának hitelesítéséül szolgáló elgondolás erőtlenné vált így. A betű, mely a Gutenbergi világ alapeleme, az információs társadalomban is nélkülözhetetlen, még ha digitalizált formában közvetítik is. Ezen elem karakteres jelképévé válhatott volna a tudomány információs központjának ott lenni, a Délvidéken.

